

ספרי' — אוצר הספרים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן

מליובאוויטש

נשא

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ח

(תרגום חפשי)

יוצא לאור על ידי
"מכון לוי יצחק"
בפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שישים ושבע לבריאה

לעילוי נשמת

ידי"ע הרה"ת ר' יוסף יצחק ע"ה

בן - יבלחט"א - הרה"ח הרה"ת ר' שלום וזוגתו מרת גיטל שיחיו

אייזעלמאן

נפטר בדמי ימיו, בן מ"ו שנה, ביום ועש"ק י"ג סיון ה'תשס"ו

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס ע"י ידידיו

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי וזוגתו מרת גיטל רחל שיחיו שגלוב

כתובתנו באינטרנט: <http://www.torah4blind.org>

נשא

א. בקרבנות הנשיאים יש "רמז גדול"

בפרשת קרבנות הנשיאים, בתיאור קרבנו של הנשיא השני¹, מביא רש"י את אשר מצא "מיסודו של רבי משה הדרשן" טעם לפרטים של קרבנות הנשיאים, הרומזים על ענינים שונים: "קצרת כסף" רמז לאדם הראשון, "מזרק אחד כסף" רמז לנח וכו'.

מדוע מביא כאן רש"י "דרוש", ומדוע הוא כותב זאת דוקא לגבי הנשיא השני? – על כך משיב המהר"ל, שזאת בהמשך לדברי רש"י לפני כן על בני יששכר "שהם נתנו עצה לנשיאים להתנדב קרבנות הללו", שהרי, על כך מתעוררת השאלה: מהי המעלה המיוחדת ב"קרבנות הללו", שהיה צורך בעצת בני יששכר? – על כך מביא רש"י מיסודו של רבי משה הדרשן, שבכל פרט בקרבנות אלו יש "רמז גדול".

ב. מדוע אין רש"י מביא פירוש מהמדרש?

אך יש להבין: במדרש² מופיעים שנים עשר פירושים שונים, לגבי כל נשיא בנפרד, על הרמזים שבקרבנות הנשיאים, ורש"י יכול היה להביא את הרמזים שבמדרש. מדוע הוא כותב דוקא את אשר מצא "מיסודו של רבי משה הדרשן"?

אין להשיב, שכיון שכל אחד משנים עשר פירושים אלו במדרש קשור לשבט מסוים, אין רש"י מביאם, כי עצתם של בני יששכר היתה, בפשטות, וזה לגבי כל הנשיאים

– שהרי כמה וכמה מפירושים אלו (כגון: "על שם התורה"³, "על סדר מעשה המשכן"⁴,

"כנגד יציאת מצרים"⁵, "על שם הבחירה שבחר הקדוש-ברוך-הוא בישראל..."⁶, "כנגד האבות ואמהות"⁷) – למרות שגם את כל אחד מהם מקשר המדרש לשבט מסוים, בכל זאת, הם קשורים, לכאורה, לכל השבטים. רש"י יכול היה אפוא לבחור אחד מהפירושים שבמדרש, ובמיוחד את הדרשה "על סדר מעשה המשכן", הקרובה יותר לדרך הפשט, כי בפשטות סביר לומר שבקרבנות של חנוכת המשכן נרמזים עניני המשכן.

הקושיה אף גדולה יותר: לאחר שנאמר במדרש "וכל אחד ואחד הקריב לפי דעתו"⁸, ונמנות שתיים עשרה כוונות שונות כנגד כל אחד מהנשיאים, מובאת⁹ דעה נוספת: "כנגד הדורות שהיו מאדם הראשון עד המשכן, וכנגד המצוות שנצטוו, הקריבו הנשיאים". כלומר, לפי דעה זו, כל הנשיאים הביאו את הקרבנות באותה כוונה – "כנגד הדורות..." וכנגד המצוות... "מדוע אין רש"י מביא דעה זו מהמדרש, אלא בוחר דוקא את הדרשה "מיסודו של רבי משה הדרשן"?

יותר מכך תמוה: במדרש שם, לפי הדעה שהוכרה לעיל, נאמר "מלאה קטורת – כנגד המילה הכתוב מדבר, שבעת שמלו ישראל במצרים... היה ריח הדם והערלה ערב לפני הקדוש-ברוך-הוא כבשמים..." – ופירוש זה קרוב יותר לפשט¹⁰ מאשר פירושו של רש"י ש"קטורת" הוא רמז לתרי"ג מצוות, כי:

הקשר שבין הקטורת למילה הוא מצד עצם מהות הקטורת – "ערב... כבשמים", ואילו הקשר שבין תרי"ג המצוות ל"קטרת" הוא רק

(5) שם, כ (בקרבנות גד).

(6) פי"ד, יו"ד (בקרבנות אשר).

(7) שם, יא (בקרבנות נפתלי).

(8) פי"ג, יד.

(9) פי"ד, יב.

(10) וגם השייכות ד"מזרק" לנח שבמדרש שם – לפי "שנוק מדור המבול", הוא, לכאורה, קרוב יותר לפשט מהרמז שברש"י.

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל

הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תשנ"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח). שיחות הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלמה".

מעין חזי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

להקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות בשבת,

בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

"אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים ה'תשנ"א

מדור מיוחד לספרים וחבורות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובת: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

פנימיות התורה שנתגלתה בתורת החסידות, מעין ודוגמא ו"טעימה" מתורתו של משיח ("טועמי חיים זכו"¹⁶), שלכן עייז מורזים וממהרים ופועלים ביאת דוד מלכא משיחא¹⁷.

(משיחות ש"פ נשא, י"ב סיון תנש"א)

מצד הגימטריא של המלה קטרת. ויותר מכך: אפילו הגימטריא אינה כה "פשוטה": כדי שהקטרת תהיה שווה תרי"ג צריך רש"י להוסיף "ובלבד שתחליף קו"ף בדל"ת על ידי א"ת ב"ש..." – ובכל זאת סובר רש"י שפירושו קרוב יותר ל"פשוטו של מקרא", שזהו הבסיס לפירוש רש"י על התורה, מאשר הפירוש "כנגד המילה..."!

ג. "בן חמש" מכיר בקיומם של חלקי תורה נוספים

הרא"ם מביא הסבר נוסף לכך שרש"י מציין כאן את כל הרמזים, כי עצם בחירת דוקא קרבנות אלו על ידי הנשיאים טעונה ביאור, ולא כדי להסביר מהי המעלה ב"עצתם" של בני יששכר.

אך, גם לפי פירוש זה אין מובן מדוע בוחר רש"י דוקא את הפירוש "מיסודו של רבי משה הדרשן" ולא את הפירושים מהמדרש, ובנוסף לכך מתעוררת שאלה נוספת: אם לפי הפשט נדרש הסבר "מה ענין הכלים הללו..." – הרי רש"י היה צריך לציין זאת מיד בקרבנות של הנשיא הראשון?

וכיון שלגבי הנשיא הראשון אין רש"י מפרש "מה ענין הכלים הללו..." הכרחי לומר, שאצל "בן חמש למקרא" אין בכך קושי.

וההסבר לכך הוא: "בן החמש" יודע שבתורה יש גם "רמז" ו"דרוש"¹¹ בנוסף ל"פשט", אלא שעמו לומדים רק את הפשט. ולכן, אין קשה בעיניו "מה ענין הכלים הללו" – כי הוא מבין, שכל פרט רומז לענינים מסויימים, בדומה לרמזים של הקרבנות: עגלה משולשת¹² וכדומה, אלא שרמזים אלו שייכים לחלקי התורה האחרים.

ולפי זה מתעוררת שאלה נוספת על פירושו של המהר"ל: אם כך, גם לאחר דברי רש"י

ההסבר לכך הוא: השאלה שרש"י משיב עליה על ידי הבאת הרמזים "מיסודו של רבי משה הדרשן", היא: לכאורה, די היה לכתוב לגבי הנשיא השני, וכן לגבי שאר הנשיאים, שהם הקריבו אותם הקרבנות כנשיא הראשון, שהרי כל אחד מהנשיאים הקריב בדיוק אותם קרבנות. מדוע יש לפרט שוב לגבי כל נשיא, שתים עשרה פעמים, את כל פרטי הקרבנות?¹³

השאלה אף קשה יותר: מספר פסוקים לפני כן, כאשר מספרת התורה על מה שאותם הנשיאים הביאו לצורך המשכן, היא מציינת את כל הקרבנות ביחד: "שש עגלות צב ושני עשר בקר", ומסבירה שהכוונה היא ל"עגלה על שני הנשיאים ושור לאחד"¹⁴. מדוע בקרבנות המזבח מפרטת התורה את פרטי הקרבנות אצל כל אחד מהנשיאים בנפרד?¹⁵

ההסבר המתקבל בפשטות אצל "בן חמש למקרא" לשאלה זו הוא, שהדבר גובע מכך, שלכל נשיא היו כוונות ורמזים שונים בקרבנות, בהתאם למהות השבט שלו. לכן אין התורה יכולה לומר לגבי הנשיאים שבהמשך, שהם הקריבו אותם הקרבנות כראשון, כי בכוונה וברוחניות אלו הם

(13) ואף שגם ב' במדבר (א, כ ואילך) נאמר גבי כל שבט "למשפחותם לבית אבותם גו' כל יוצא צבא" – יש לומר, שמכיון שצריך לומר בכל שבט "פקדיהם גו'" (שהרי בזה לא היו שוים), אומר גם "למשפחותם גו'", שהוא רק פסוק אחד. משא"כ בנדר"ד, פשוט שאין לומר שבשביל פסוק אחד "ביום גו'", יכפול בכל אחד פרשה שלימה.

(14) ג, א.

(15) ובפרט שגם בקרבנות אלו נאמר אח"כ (ו, פד ואילך) סכום הכולל של כולם ביחד.

קרבנות שונים¹⁶. כבר ידוע ל"בן החמש" מהסיפור על העגלה המשולשת וכו', שהרמזים מתאימים לקרבנות (במספר וכדומה).

אך קשה ל"בן חמש למקרא:

(א) אם היתה לכל נשיא כוונה שונה, כיצד ייתכן שכולם הביאו אותם הקרבנות בגשמיות: במה שונה הדבר מצבעי דגלי השבטים, אשר "צבעו של זה לא כצבעו של זה"¹⁷ – מהותו המיוחדת של כל שבט נרמזת בצבע שונה?

(ב) אף אם נאמר, שאותם הקרבנות רומזים לשנים עשר עננים שונים, וכל נשיא הקריב, בדברי המדרש, "לפי דעתו", עדיין אין מובן: לפי דברי רש"י, נתנו בני יששכר (נתנאל בן צוער) את העצה לכל הנשיאים "להתנדב קרבנות הללו", ואם כך, כל נשיא נדב את הקרבנות הללו של שבטו, על פי עצת שבט יששכר. אך לפי האמור לעיל, ש"כל אחד ואחד הקריב לפי דעתו", יוצא, שכל נשיא הקריב את הקרבנות לפי דעתו שלו, ולא לפי עצת בני יששכר, או נתנאל בן צוער, אשר התאים את הקרבנות לפי הרמזים הקשורים לשבט יששכר – "לפי דעתו"?

לשתי שאלות אלו משיב רש"י בהביאו את אשר מצא "מיסודו של רבי משה הדרשן", כדלהלן.

ה. ענין כללי זהה, פרטים שונים

כאמור לעיל בסעיף ב', מובאות במדרש רבה שתי דעות לגבי כוונת הנשיאים בבחירת קרבנות אלו דוקא: לפי דעה אחת "כל אחד ואחד הקריב לפי דעתו", ואילו הדעה השניה סוברת, שלכל הנשיאים היתה בכך אותה כוונה.

אך כאמור, שתי הדעות אינן מובנות כל כך בדרך הפשוט: לפי הדעה הראשונה קשה,

כדלעיל בסעיף ד': (א) מדוע הקריבו כולם אותם הקרבנות? (ב) כיצד נתנו בני יששכר אותה עצה לכל הנשיאים? ולפי הדעה השניה קשה: מדוע מפרטת התורה אותם הקרבנות שתיים עשרה פעמים?

לפיכך בוחר רש"י את הרמזים אשר מצא "מיסודו של רבי משה הדרשן", כי על ידי כך משתלבות שתי האפשרויות: אכן, הקרבנות מראים על אותו ענין, אך זהו ענין כללי המשתנה בפרטים מסויימים, כדלקמן בסעיף ו'.

ולכן מובן, שלמרות שכל הנשיאים הקריבו אותם הקרבנות, וכל נשיא נדב את הקרבנות על פי אותה עצה של בני יששכר, בכל זאת היתה לכל אחד מהם כוונה פרטית שונה.

ו. הפרטים השונים ב"קצרת כסף" וב"מזרק אחד כסף"

ההסבר לכך לפי הסדר בפירוש רש"י הוא: על הקשר שבין "קצרת כסף" לבין אדם הראשון, נאמר במדרש¹⁸: "אל תקרי קצרת, אלא עקרת, זה היה אדם הראשון שהוא היה עיקרן של בני האדם". אך רש"י אומר רמז אחר "מיסודו של רבי משה הדרשן": שהאותיות "קצרת כסף" הן "בגימטריא תתק"ל, כנגד שנותיו של אדם הראשון"¹⁸.

ההבדל הנובע מכך הוא: הענין, שאדם הראשון הוא "עיקרן של בני האדם" הוא ענין אחד, אשר איננו נחלק לפרטים, ואילו כשמדובר על "שנותיו של אדם הראשון", הרי למרות שכל שנות חייו של האדם קשורות לאותו אדם, בכל זאת השנים נבדלות ושונות זו מזו¹⁹.

התחלקות זו לפרטים ב"קצרת כסף" הרומזת ל"שנותיו של אדם הראשון" מודגשת

(18) גם במדרש שם (פי"ד, יב) "שמנין שני אדה"ר כו". אבל במדרש שם אין זה ענין בפ"ע, כ"א, הוכחה להביאור שכתוב שם לפניו, וכלשון המדרש שם: מנין כו'.

(19) שלכן חידוש בשרה שהיתה בת ק' כבת כ' וכו' (רש"י ר"פ ח"ש).

נפלאות¹⁰ – מתחיל מה"נפלאות" שכבר ראו (נוסף על אלה שיראו בעתיד, "אראנו") בפועל ובגלוי לעיני כל העמים בשנה זו, שבהם נתקיימו דברי הילקוט שמעוני¹¹: "שנה שמלך המשיח נגלה בו כל מלכי אומות העולם מתגרים זה בזה, מלך פרס כו' מלך ערבי כו', ואומר להם (הקב"ה לישראל) בני אל תיראו, כל מה שעשיתי לא עשיתי אלא בשבילכם. . . הגיע זמן גאולתכם", ומאז (ובפרט בחודש ניסן, חודש הגאולה) עומדים כבר "בשעה שמלך המשיח בא (הנה זה בא)". . . ומשמיע להם לישראל ואומר ענוים הגיע זמן גאולתכם".

... והמעשה הוא העיקר¹²:

כיון שיום השבת שלאחרי זמן מ"ת, פרשת נשא, דשנת אראנו נפלאות, הוא הזמן הכי מוכשר ומסוגל להתגלות ד"תורה חדשה מאתי תצא"¹³ – מובן שההוראה למעשה בפועל שהזמן גרמא היא בהכנה (מעין ודוגמא ומביאה בפועל ממש) לקיום היעוד "תורה חדשה מאתי תצא".

ובפשטות – התחדשות והוספה בלימוד התורה מתוך חיות ותענוג עד שמחדש חידושים בתורה, הן בנוגע לעצמו, והן בנוגע להפעולה על הזולת, "העמידו תלמידים הרבה"¹⁴, כידוע ש"כל איש ישראל יכול לגלות תעלומות חכמה ולחדש שכל חדש בתורה, הן באגדות הן בנגלה הן בנסתר, כפי בחי' שרש נשמתו, ומחוייב בדבר"¹⁵, כולל ובמיוחד – התחדשות והוספה בלימוד והפצת

(10) מיכה ז, טו.

(11) ישע"י רמז תצט.

(12) אבות פ"א מ"ז (בגימט' טוב) – שלומדים בשבת זה.

(13) ראה ישע"י נא, ד: "כי תורה מאתי תצא", וביק"ר פ"ג, ג: "תורה חדשה מאתי

תצא, חידוש תורה מאתי תצא". – נתבאר בארוכה בשיחת יום ב' דחג השבועות (סה"ש ה'תש"א ע' 566 ואילך).

(14) אבות פ"א מ"א.

(15) תניא אגה"ק סכ"ז (קמה, א).

(16) ראה גם תו"א ה, ב.

(17) רש"י במדבר ב, ב.

הוספה

בשורת הגאולה

בה.

מדובר כמ"פ שע"פ כל הסימנים שבדברי חז"ל אודות אחרית הימים (נוסף על ההודעה הכללית בזמן הגמרא ש"כלו כל הקיצין"), דורנו זה הוא דור האחרון של הגלות ודור הראשון של הגאולה, כפי שהעיד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – בקשר ובשייכות להכרזתו הידועה "לאתר לתשובה לאתר לגאולה" – שבימיו (לפני עשרות שנים) סיימו כל עניני העבודה, וצריכים רק "לצחצח הכפתורים" ולעמוד הכן לקבלת פני משיח צדקנו, ועאכ"כ לאחר ריבוי העבודה והפצת התורה והיהדות והמעיינות חוצה מאז ועד עתה, כולל ובמיוחד השלימות דארבעים שנה (לאחרי הסתלקותו) ש"קאי איניש אדעתי דרבינו",⁵ "לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע" – בודאי ובודאי שסיימו גם "לצחצח הכפתורים", ועומדים הכן לקבלת פני משיח צדקנו.

וענין זה מודגש ביותר וביותר בשנה זו – שנת ה'תשנ"א, שסימנה מרומז בפסוקי "תנשא מלכותו" (דקאי על דוד ושלמה), שמלך המשיח הוא מזרעם⁶ בכל העולם כולו, והר"ת שלה "הי' תהי' שנת אראנו נפלאות", "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו

(1) סנהדרין צו, ב.

(2) "קול קורא" בהקריאה והקדושה דשנת תש"א-ג (אג"ק שלו ח"ה ע' שסא ואילך).

שעז ואילך. תח ואילך. ח"י ע' תל ואילך. ועוד.

(3) ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.

(4) ראה "היום יום" ט"ו טבת. ובכ"מ.

(5) ע"ז ה, ריש ע"ב.

(6) תבוא כט, ג.

(7) בלק כד, ז.

(8) פרש"י עה"פ.

(9) סהמ"צ להרמב"ם מל"ת שסב. פיה"מ ר"פ חלק יסוד הי"ב. אגרת תימן.

לקוטי

נשא

שיחות

עוד יותר ב"שלשים ומאה משקלה", אשר המספר "שלשים ומאה" הוא "על שם שכשהעמיד תולדות לקיום העולם, בן מאה ול' שנה היה, שנאמר²⁰: ויחי אדם שלשים ומאת שנה ויולד בדמותו...":

כל ה"תולדות" (בלשון רבים) שהעמיד אדם הראשון "לקיום העולם", היו "בדמותו"²¹, ובכל זאת הם היו אנשים נבדלים ושונים²²: שת, בנים, בנות.

כך גם לגבי "מזרק אחד כסף", שהוא בגימטריא תק"ך, אך הוא רומז ל"ת"ק שנה של נח כאשר "העמיד תולדות", ועל "עשרים שנה שנגזרה גזירת המבול קודם תולדותיו" – ואלו הם שני ענינים שונים לחלוטין²³: "ת"ק שנה" אשר בהן "העמיד תולדות" – מהן קיום העולם, ואילו "עשרים שנה שנגזרה גזירת המבול קודם תולדותיו" מביעות את הענין של "אמחזה את האדם...", והאת בנוסף לכך, ששנים, באופן כללי, שונות זו מזו, כדלעיל.

גם כאן מתבטא עיקר הרעיון של ההבדלים בין הפרטים במשקל של ה"מזרק" – "שבעים שקל", שהוא "כנגד שבעים אומות שיצאו מבניו", שכל אומה שונה לחלוטין, בפרטים רבים, מהאומות האחרות: "בארצותם", "ללשונם", "למשפחותם", "בגוייהם"²⁴.

ז. בכל פרטי הקרבנות יש הבדלים ושינויים

כך גם לגבי "כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת". אמנם, זוהי "כף אחת", המצביעה על התורה האחת שניתנה מידו של הקדוש-ברוך-הוא, אך בכף (בתורה) יש "עשרה זהב – כנגד עשרת הדברות", ויותר מכך: היא "מלאה

(20) בראשית ה, ג.

(21) ועפ"י מובן, מה פרש"י מעתיק (לפי כמה דפוסים) גם תיבת "בדמותו".

(22) להעיר מסנה' לו, סע"א: טבע כל אדם בחותמו של אדה"ר ואין אחד מהן דומה לחבירו.

(23) משא"כ פי' המדרש "שנוק מן דור המבול" הר"ע אחד שאינו מתחלק.

(24) נח י, ה. וראה ג"כ שם פסוק כ, לא ובמפרשים.

(25) שבפשוטו – הטעם שהקריבו קרבן "כנגד אברהם כו" – הוא להיותם "אבות" דהמקריבים.

(26) ראה רש"י מקץ (מב, ג): שלא הייתה כו'.

(26*) רש"י ויחי מט, ה.

(27) ראה רש"י שם.

(28) וישב לו, כט.

(29) שם, כ. רש"י ויחי שם.

(30) וישב שם, כו.

(31) שם, כב.

(32) שם כג, כד.

(33) אעפ"כ גם נשיא בנימין הביא שער עזים לכפר. וראה ג"כ (עמוס כ, ו): פשעי ישראל גו' מכרם בכסף צדיק. וי"ל (ע"פ פרש"י מקץ מב, יג"ד) על שלא חפשו

כך גם לגבי הפרט של "ולובח השלמים בקר שנים", שהוא "כנגד משה ואהרן שנתנו שלום בין ישראל לאביהם שבשמים" – הרי אינה דומה הנהגתו של משה להנהגתו של אהרן, ושונה מאד ההשתדלות בנתינת שלום בין בני ישראל השונים ביותר זה מזה לבין אביהם שבשמים.

וכן לגבי "ג' מינים" – אילים עתודים כבשים, שהכהנים הלויים והישראלים, או התורה הנביאים והכתובים, הם סוגים שונים לחלוטין. ובדומה לכך הוא ההסבר גם לגבי "שלש חמיות".

ח. שני סוגי הקרבנות בהתאם לשני תפקידי הנשיאים

אך עדיין יש להבין: מהו ההבדל בין הקרבנות שהביאו הנשיאים בהקמת המשכן – עגלות הצב והבקר – שבהם היתה לכל הנשיאים אותה כוונה, ולפיכך הם כתובים בתורה ביחד, ככלל (כדלעיל בסעיף ד'), לבין הקרבנות שהביאו לחנוכת המזבח, אשר רק הכוונה הכללית היתה זהה בהם, ואילו בפרטים היתה לכל נשיא כוונה שונה?

לשאלה זו משיבה התורה עצמה בכך, שמיד בתחילת התיאור "ויקריבו נשיאי ישראל..."³⁴, הכולל גם את קרבנות המזבח, היא מוסיפה את המלים "הם נשיאי המטות הם העומדים על הפקודים"³⁵: ששני סוגי הקרבנות של הנשיאים הובאו מפני שתי תכונות של הנשיאים:

מצד היותם "נשיאי המטות", שהיתה להם

אותו כל אותם השנים. או – לכפר על יעקב אביהם ששלח את יוסף לשכם כו' (וכו') שייך לכל השבטים. ועוד י"ל.

(34) פרשתנו ז, ב.

(35) ועפ"י יומתק (א) מה שדוקא כאן נאמר "הם נשיאי המטות" (שהיו מוכים כו'), ולא לעיל בפ' במדבר. (ב) מ"ש כאן "הם העומדים על הפקודים" – אף שהפיקוד הי' חדש ימים לאחרי* תנוכת המזבח!

(*) כי דוחק הכי גדול לומר שכוונת הכתוב כאן "הפקודים" דפ' תשא – אף שלא נזכר שם נשיאים (ולא אהרן).

מסירות נפש למען ישראל – "ויזכו" שוטר בני ישראל", והרי כל בני ישראל עבדו אותה עבודת פרך וכו' – הם הביאו אותם הקרבנות עם אותן הכוונות ואותם הרמזים.

אך מצד היותם "העומדים על הפקודים", שכאן נדרש בעיקר "איש איש למטה"³⁷ – כל נשיא לשבט שלו – הם הביאו את קרבנות המזבח, כל נשיא עבור שבטו, ומפני תפקיד זה היו להם כוונות שונות.

בנוסף לכוונות ולרמזים השונים (וליתר דיוק: בכוונות וברמזים השונים) היתה גם כוונה כללית – כאמור לעיל לגבי אדם הראשון: שנים ותולדות שונים, אך כולם "שני אדם" ו"בדמותו" וכדומה.

ולפי פשטות הפסוקים ופירוש רש"י מובן, שגם בענין של "העומדים על הפקודים", השתתף כל נשיא ביחד עם משה ואהרן גם בספירת השבטים האחרים³⁸ –

ולכן גם בקרבנות המזבח היתה כוונה כללית, שבה שווים כל ישראל,

ולפיכך גם בקרבנות המזבח, לאחר שמפורטים קרבנותיו של כל נשיא בנפרד, אומרת התורה "ואת חנוכת המזבח... מאת נשיאי ישראל", וכוללת את כולם יחדיו.

ט. אהבת ישראל קודם התפלה

אחת ההוראות הנובעות מכך היא:

כאשר יהודי עומד להתפלל – והרי התפלות הן כנגד הקרבנות³⁹ – עליו לקבל על עצמו בראש ובראשונה מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך", ואת זאת עליו לעשות "קודם

(36) שמות ה, יד. הובא בפרש"י כאן ד"ה הם נשיאי המטות.

(37) במדבר א, ד.

(38) ראה רש"י (א, ד) "כשתפקדו אותם יהיו עמכם כו'" – והרי כוונת רש"י ב"תפקדו אותם" – הוא לשון הכתוב שלפני זה, ל"כל יוצא צבא בישראל" (מבלי חילוק בין שבט לשבט). ולאח"כ (א, יזית) "ויקחו גו' את האנשים האלה ואת כל העדה הקהילו". וראה לקו"ש חכ"ג ע' 3 ואילך.

(39) ברכות כו, ב.

התפלה"⁴⁰. ורק לאחר מכן באה ההכנה וההקדמה⁴¹ לתפלה על צרכיו שלו.

גם אז עליו לאחד את עצמו עם הכלל כולו, כפי שקובעת ההלכה⁴² שגם תפלת היחיד חייבת להיאמר בלשון רבים.

וכאשר הוא מכליל את עצמו עם כל ישראל, אז הוא בטוח שאין שום פגם בתפלתו, או, לפחות, הפגם שבה לא ייראה⁴³, ושהיא באופן של "קודש" – כפי שנרמז בקרבנות הנשיאים, שדוקא לאחר שהתורה מכלילה אותם יחדיו, רק אז נאמר ש"לא אירע בהם פסול", ושמשקלם של כל פרטי קרבנות הכלים הוא "בשקל הקודש"⁴⁴, וזוהי ההכנה⁴⁵ ל"בהעלותך את הנרות אל

(40) ראה סידור אדה"ז (לפני מה טובו): נכון לומר קודם התפלה הריני .. כמוך.

(41) ראה רש"י ז, יו"ד: לאחור שהתנדבו כו' לשאת המשכן (או דוקא) נשאם לבס להתנדב קרבנות המזבח כו'.

(42) ראה שו"ע אדה"ז סק"י ס"ד.

(43) ראה ברכות ה, א.

(44) ראה רש"י ז, פד"פ.

(45) אף שהדלקת הנרות הייתה – מתחיל מיזם ראשון – הרי גם הסדר בתורה להורות בא. ובפרט לפרש"י (ר"פ

מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות", שיש שבעה נרות שונים לגמרי (גם בהלכה למעשה⁴⁶: נר המערבי, נר האמצעי, חמשה נרות, ב' נרות), אך בכולם יש אותו שמן זית זך, בכולם צריך להתקיים "בהעלותך" וכו' – בכל בני ישראל, בשבעת סוגיהם השונים⁴⁷, מאיר האור והם מתעלים אל אותו מקום: אל מול פני המנורה,

ואור המנורה יוצא החוצה על ידי החלונות השקופים-אטומים, אל העולם כולו⁴⁸ – ולכל בני ישראל יהיה אור במושבותם.

(משיחות ש"פ נשא תשכ"ו)

בהעלותך שבעהעלותך גו' נאמר לאחרי קרבנות כל הנשיאים.

(46) רמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ג הי"ג וי"ז. ולהדעה* דמזרח ומערב מונחין – כל שלמעריב יותר ה"ה "לפני ה" יותר (ראה מנחות צח, סע"ב).

(47) לקו"ת ר"פ בהעלותך.

(48) מ"א ו, ד. מנחות פו, ב.

(*) ראה רמב"ם הל' ביהב"ח פ"ג הי"ב ובראב"ד שס. שו"ת הרשב"א הובאו בתו"ת תמיד ס"ג עמוד. (ובד"ה בכ"ה בבטל בתו"א וכו' – מבאר השיטה דמו"מ מונחין) ואכ"מ.

לזכות

כ"ק אדוננו מורנו ורבינו

מלך המשיח

ויה"ר שע"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ה)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד